

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

viderunt, sicut id de Abrahamo Christus afferit, Joh. 8. v. 56.

Sic & in N. T. fundamentum ille manet. Non enim in alio aliquo salus, Act. 4. v. 12. Et fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id, quod positum est, quod est Jesus Christus, 1. Cor. 3. v. 11.

Hoc fundamentum & petram salutis nostræ, Diabolus destructum it, quando animis tentatis tela sua ignita immitit, quod propter peccatorum multitudinem sibi ad iudicium infernale tradendi sint, quo ipso nihil nisi desperationem eorum efficere tentat. Veruntamen, licet Christus à Patre suo cælesti iudex vivorum & mortuorum constitutus sit: non tamen in tempore gratiæ dum hodiè dicitur, morti nos traditurus est: sed quia est resurrectio multorum in Israel, Luc. 2. v. 34. omnes laborantes & oneratos peccatores refecturus est, Matth. 11. v. 23. Potes itaque Satanæ tentanti respondere: Quis accusabit adversus me? Deus est qui justificat, Rom. 8. v. 33.

III. *Ex privilegii exemptionis à iudicio, fruitione.* Hinc Christus: Qui in Filium credit, non iudicatur.

Hoc ut intelligas, sciendum est, divinum iudicium esse, in quo juxta rigorem legis tota natura & vita hominis inquiritur, utrum in omnibus Dei mandatis ambulaverit sincerè & sine hypocrisis. Quia verò nemo justificaretur in conspectu ejus, si intrare nobiscum in iudicium vellet, Psalm. 143. v. 3. Filium suum, qui quæ non rapuit exsolvit, Psalm. 69. v. 5. in hoc iudicium citavit, eumque ut vadem pro nobis, qui solvendo non fuimus, ad solutionem adstrinxit, iudicium suum in eo exequendo, & hoc

ipso Christus nos redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum, Galat. 3. v. 13.

Quicumque igitur in Christum credunt, privilegio gaudent, quod in rigoroso hoc legis iudicio comparere non teneantur.

Deinde quoque Pater Filio potestatem dedit iudicium facere, Joh. 5. v. 27. hic verò pro tribunali legis thronum gratiæ constituit, Hebr. 4. v. 16. ad quem appellare possumus, quando lex nos citatura & damnatura est: siquidem ab hoc iudicio exempti & immunes sumus, ex hac ipsa ratione. quia Christus illi pro membris suis satisfecit. Ita nemo, qui in Filium Dei credit, iudicatur, quem Deus misit factum sub lege, ut nos, qui sub lege eramus, redimeret, ut adoptionem filiorum acciperemus, Gal. 4. v. 5.

Licet igitur in Christum credentes, dic novissimo in iudicium venturi sint, attamen non venient in iudicium condemnationis: sed ut absoluti in eo à damnatione, ad vitam æternam vocentur, & vocem Christi audiant: Venite benedicti Patris mei, hæreditariò accipite Regnum, quod paratum vobis est, ab exordio mundi, Matth. 25. v. 34.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

I. *In Christum crede.* In prælecto Evangelio audimus, Deum Filium suum ideò mundo dedisse, ut omnibus qui credit in eum non preat, sed habeat vitam æternam. Ex quo hæc adhortatio fluit: *Nisi damnari vis, crede in Christum.*

Id ipsum

Idipsum præfiguratum nobis est, typo ænei serpentis, quem Moles jussu Dei in deserto erexit, quo Israelitæ à morsu serpentum ignitorum sanati sunt, Num. 21. v. 8. Ita, dicit Salvator, exaltari oportet Filium hominis, ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat: sed habeat vitam æternam.

Credamus igitur in Christum, ejusque beneficia, quæ peperit nobis, verâ fiducia applicemus, eumque ut Servatorem nostrum honoremus & prædicemus: nec minus fidem in eum adeo demonstramus, ut quilibet, nos discipulos ejus esse, cognoscat, Joh. 13. v. 35.

Sed caveamus, ne fides modò sit *verbalis*, quæ minimè salvat: Non enim omnes qui dicunt Domine, Domine, intrabunt in Regnum cælorum, Matth. 7. v. 21.

Videamus ne sit fides *mortua*. Ideò Paulus ait: Vosmet ipsos tentate, si estis in fide: ipsi vos probate, 2. Cor. 13. v. 5. Ubi viva fides, ibi etiam spiritualis vita in Deo est, ut talis cum Paulo dicere possit: Vivo jam non ego, vivit verò Christus in me, Gal. 2. v. 20.

Fides *caritate cavens*, etiam nihil ad salutem confert, vera enim fides per caritatem efficax est, Gal. 5. v. 6.

Nec fides *solatio destituens* quicquam prodest, quæ in æstu tentationum non consistit. Væ dissolutis corde, qui non credunt Deo: & ideò non protegentur ab eo, Sir. 2. v. 15.

Fides *sine operibus* & ipsa inutilis est: Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est; ita & fides sine operibus mortua est, ideoque Jacobus visibilem fidem requirit, dicens: Ostende mihi fidem tuam

ex operibus tuis, Jac. 2. v. 18. 26. Matth. 5. v. 26.

Tandem quoque vitam æternam consequi non potest *dubitans fides*, hæsitans enim nihil accipit à Domino, Jac. 1. v. 7. sed *firma & immota fiducia*, quæ fundamento & lapidi angulari Christo innititur, & certa est, quod Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris, Phil. 2. v. 11. Qui hoc credit, quod Jesus Filius Dei est, mundum vincit, 1. Joh. 5. v. 5.

II. *Opera tenebrarum fuge*. Id Christus innuit, quando opera tenebrarum mala vocat, quæ arguantur, nisi vitentur. Hoc ipso vero non modò id intelligit, quod verbo Dei revelato adversum est, idemque obscurat, quales sunt traditiones & hominum inventa, propriæ interpretationes & detorsiones, quibus scripta Prophetarum & Apostolorum magis obscurantur, quàm illustrantur: sed & opera infructuosa tenebrarum, Ephes. 5. v. 11. quæ Paulus exprimit, Rom. 13. v. 13. Galat. 5. v. 19. seqq.

Hæc & similia opera tenebrarum appellantur, quia instinctu Satanæ Principis tenebrarum, Eph. 6. v. 12. fiunt, & plerumque etiam in tenebris peraguntur, ideoque æternis tenebris puniuntur, Matth. 8. v. 12. c. 22. v. 13.

Quod si igitur tibi lux divinæ agnitionis lucere debet, surgas oportet è naturalibus tenebris, ut te Christus illuminet, Ephes. 5. v. 14. Esa. 60. v. 1. & fies lux in Domino, Ephes. 5. v. 8. Hæc ipsa de causa frequenter cum Ecclesiâ suspires:

Du heiliges Licht / edler Hort /
Läß uns leuchten des Lebens Wort /
Und

Und lehr uns Gott recht erkennen/
 Von Herzen Vatter Ihn nennen.
 O Herr/behüt für fremder Lehr/
 Daß wir nicht Meister suchen mehr/
 Desi Jesum mit rechten Glauben/
 Und ihm auß gangker Macht ver-
 trauen.

Quodsi in æterna vitâ videre desideras lumen æternum Jesum Christum, in ejusque visione oblectare te, hinc ab operibus tenebrarum desistas, & cogites, ut quod reliquum est in carne, non jam desideris hominum, sed voluntati Dei vivas. Sufficit enim &c. 1. Petr. 4. v. 2. 3.

Cum Sodomitæ justi Lothi ædes noctu expugnatum irent, percussit eos Deus cæcitate, à minimo usque ad maximum, ita ut ædes invenire non possent, Gen. 19. v. 11. Ita quoque Deus, justus ille judex operatores tenebrarum, æternis tenebris puniet, ita ut in æternum usque lumen non visuri sint, Psal. 49. v. 20.

Perpendant hoc omnes, qui in operibus tenebrarum delectantur, & dicunt: Non videbit Dominus, nec intelliget Deus Jacob, Psal. 94. v. 7. Pars vestra erit cum Principe tenebrarum, Eph. 6. v. 12. In stagno, ardente sulphure & igne, quæ est mors secunda, Apoc. 21. v. 8.

Ambulate igitur, dum lucem habetis, ne tenebræ vos comprehendant. Et qui ambulat in tenebris, nescit quò vadat. Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis sitis, Joh. 13. v. 35. 36.

III. *Veritatem effice.* Propterea monet nos Servator: Qui facit veritatem, venit ad lucem, ut manifestentur opera ejus, quia in Deo facta sunt.

Veritas h. l. nihil aliud est, ac integritas, sinceritas, ein recht schaffenes Wesen/ uti B. Lutherus vertit, Ephesi. 4. v. 21. estque ejusmodi virtus, quam Spiritus sanctus in nobis operatur, quando post regenerationem, quæ in baptismo fit, renovamur Spiritu mentis nostræ: & induimus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia & sanctitate veritatis, propter quod deponentes mendacium, loquimur veritatem, unusquisque cum proximo suo, Eph. 4. v. 23. & seqq. Huic virtuti studeamus,

1. *Ergà Deum.* Ne sis inobediens timori Domini, & ne accesseris ad illum duplici corde, Sir. 1. v. 36. seqq. Non corde sincero egit Saul, qui quidem exteriori pœnitentiam simulavit, dicens: Peccavi: sed hypocriticè, quâ de causa etiam à Deo abjectus est, 1. Sam. 15. v. 30. Melior mens fuit Ezechia, qui nuntio mortis accepto, oravit ad Dominum & dixit: Obscuro Domine, memento quæto, quomodo ambulaverim coram te, in veritate, & in corde perfecto &c. ideoque quindecim annos adjecit Deus vitæ ejus, Eisa. 38. v. 3. & seqq.

Sic & vos succingite lumbos vestros in veritate, Eph. 6. v. 14. Sir. 4. v. 33.

2. *Ergà proximum.* In mundo rara avis est veritas, h. e. fides & integritas inter homines, ut non abs re, suo jam tempore, conquestus sit Jeremias: Omnis amicus proditoriè incedit; & vir fratrem suum decipit, Jer. 9. v. 5. quin & vir fratrem suum ad mortem venatur, Mich. 7. v. 2. ut Diogenes accensa lucerna in ipso meridie eam vix inventurus sit.

David

David talem quæstionem instituit: Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo: Aut quis requiescet, in monte sancto tuo? Et respondet sibi ipsi: Qui ingreditur sine macula, & operatur iustitiam: qui loquitur veritatem in corde suo, Psalm. 15. v. 1. 2. 3.

Quicumque igitur habitaturus est in monte sancto Dei, loquatur veritatem cum proximo suo, Ephes. 4. v. 25. valedicat omni simultati & hypocrisi, & Christus, qui est veritas ipsa, Joh. 14. v. 6. aperiet ei januam ad vitam, ubi cum Domino semper erit, 1. Thess. 4. v. 17. Fiat ita, Amen.

IN FERIA III. PENTECOSTES.

Evangelium Joh. 10. v. 1. -- II.

EXORDIUM.

DE Protoplastis legimus, quod postquam neglecto Dei mandato, de arbore verita comederint, justissimus Deus Paradiso eiecit eosdem, collocaritque ab oriente horti Eden, Cherubim, & flammeum gladium atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ, Gen. 3. v. 24.

De hæc Paradisi per Cherubim factâ conclusionem, variæ sunt Interpretum opiniones, inter quas menti Scripturæ quam proximè accedere videntur, Athanasius, Chrysostomus & Hieronymus, alique eruditi, qui per vocem Cherubim Angelos intellexerunt, & quod Deus viam Paradisi per peculiare Angelos custodierit, crediderunt.

Cherubim verò hic flammeo atq; versatili gladio armatus fuit. Ubi iterum Interpretes in diversas abeunt sententias. Lombardus gladio hoc igneam Angelorum custodiam denotari autumat. Munsterus gladium strictum, & flammæ instar coruscantem fuisse, sentit. Lutherus non ferrum & enslem propriè dictum, sed speciem

duntaxat, gladii instar, micantem & quasi fulgurantem, habuisse, probabiliter adferit: sicut in festo Pentecostes Apostolorum linguæ tanquam ignis dispersitæ fuerunt, sic & Angelos, ignem de se spirasse, qui in omnia loca se dissipaverit, ut nemini aditus ad Paradisum patuerit.

Quicquid sit, Protoplastos nostros Paradisi exules factos, eumq; ita conclusum, ut nullo modo redire in eum illis licuerit, in proptulo est.

Quemadmodum verò hortus Eden, sive Paradisus egregius typus & militantis & triumphantis Ecclesiæ est: Ita etiam custodia Paradisi & Protoplastorum exclusio, imago est ingentis miseræ, in quâ nos posterius Adami omnes naturâ versamur, dum propter inhærens peccatum, cum ex Ecclesiæ, tum ex cœli Paradiso, eiectioni, & postquam Deus igneam suam Zelum, quasi pessulum obdidit exclusi, exclusissimi, & ut Paulus loquitur, alienati à Repub. Israel, spem non habentes, & sine Deo sumus, Eph. 2. v. 12.

In hæc ineffabili miseria hæc temporali-
nnnn ter,